

Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR

K Silu 1980, 393 01 Pelhřimov

Tel./fax: 00420 565 323 421, 00420 565 324 203

E-mail: info@svol.cz

Web: www.svol.cz, www.facebook.com/svolcz

IČO: 45035652, DIČ: CZ 45035652

Bank.spojení: KB Pelhřimov, 20438261/0100

Zájmové sdružení právnických osob je registrováno ve spolkovém rejstříku, vedeném Krajským soudem v Českých Budějovicích, oddíl L, vložka 6351

Vážená paní
Ing. Klára Dostálová
ministryně pro místní rozvoj
Ministerstvo místního rozvoje
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1

VÁŠ DOPIS ZNAČKY

NAŠE ZNAČKA

VYŘIZUJE

PELHŘIMOV, DNE
6.12.2019

Připomínky SVOL k návrhu změn souvisejících s lesním zákonem ve vazbě na návrh nového stavebního zákona

Vážená paní ministryně,

Jménem Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR, které sdružuje vlastníky a správce nestátních lesních majetků hospodařící na 20 % výměry všech lesů v republice si Vám dovoluji postoupit naše připomínky k návrhu změn souvisejících s lesním zákonem ve vazbě na návrh nového stavebního zákona. Osobou oprávněnou k vypořádání připomínek je Ing. Tomáš Dohnanský, dohnansky@svol.cz

A. Obecně:

Zásadně nesouhlasíme se zařazením stavebních úřadů mezi orgány státní správy lesů v § 47 Orgány státní správy lesů. Navrhovaná změna je zcela nesystémová a neexistuje nikde v okolních státech. Nezbytným následkem přijetí navrhované změny by bylo významné oslabení intenzity ochrany rozlohy lesů jako nenahraditelné složky životního prostředí a zásobárny uhlíku na území ČR před umístěním nových stavebních záměrů. Návrh představuje nejzásadnější změnu principů kvantitativní ochrany lesů od roku 1852 (Císařský lesní patent). Navržená změna je zcela nepřijatelná a neopodstatněná.

Zásadně nesouhlasíme rovněž s navrhovanou změnou § 16 Řízení o odnětí nebo o omezení. Návrh představuje naprosté popření smyslu rozhodnutí o odnětí a omezení, které je dlouhodobě vydáváno výlučně orgány státní správy lesů, a to právě proto, aby byla zaručena účinná ochrana rozlohy lesa jako národního bohatství a nenahraditelné složky životního prostředí. Realizace stavebních záměrů je nejčastějším důvodem odnětí plnění funkcí lesa a přenesení rozhodovací pravomoci na stavební úřady

bude mít za následek významně vstřícnější přístup vůči žádostem o odnětí, a tedy i podstatné snížení intenzity ochrany. Návrh je zcela nepřijatelný.

B. Konkrétní připomínky:

1) § 13 odst. 1 – vypustit následující formulaci:

„V případě zamýšleného využití pozemků určených k plnění funkcí lesa k jiným účelům v souladu s platnou územně plánovací dokumentací se podmínka existence jiného veřejného zájmu, převažujícího nad zájmem plnění funkcí lesa, považuje za splněnou, pokud z nově zjištěných a doložených skutečností, kterými se podstatně změnila podmínky pro posouzení věci, nevyplývá opak.“

Odůvodnění:

Tato připomínka je zásadní. Samotný soulad s územně plánovací dokumentací (ÚPD) nemůže nahrazovat správní uvážení (souhlas) orgánu státní správy lesů (OSSL). Důvodem je jiné věcné určení obou institutů. ÚPD řeší území prioritně z hlediska zájmů na jeho stavebním využití a často s velkým časovým předstihem, zatímco OSSL z pohledu ochrany lesa jako nejvýznamnějšího přírodního ekosystému a zpravidla ad hoc před skutečnou realizací stavby. V případě přenosu kompetence na stavební úřady reálně hrozí, že nebude dostatečně zajištěno hájení veřejného zájmu na existenci lesa jako složce životního prostředí. Není rovněž jasné, jaké nové skutečnosti by mohly změnit převahu jiného veřejného zájmu vyjádřeného jeho schválením v ÚPD nad zájmem plnění funkcí lesa. V praxi se bude jednat buď o pouhé proklamativní ustanovení, které nebude vůbec nebo pouze formálně aplikováno, nebo se zde může otevřít prostor pro možné korupční jednání.

2) § 14 odst. 2 – vypustit následující formulaci:

„Pokud jde o řízení o povolení záměru podle stavebního zákona, souhlas se nevydává; splnění podmínek pro jeho vydání posoudí stavební úřad v rozhodnutí o návrhu na povolení záměru podle stavebního zákona.“

Odůvodnění:

Tato připomínka je zásadní. Přímé dotčení lesa stavbami nebo jejich umístování do 50 m od lesa bez možnosti posouzení jejich vlivu na les ze strany OSSL může vést reálně k nárůstu počtu staveb umístovaných přímo na lesních pozemcích nebo do 50 m od nich. To se týká zejména větších liniových staveb (dálnice, silnice, železniční koridory, elektrovody atd.), kde může navíc docházet k nevhodnému dělení lesních komplexů z hlediska jejich tvaru, velikosti, zpřístupnění, hospodářského využití atd. Důsledkem je často ohrožení lesních porostů v sousedství stavby působením bořivých větrů. Rovněž nelze vyloučit novou „vlnu“ umístování rekreačních staveb nebo dokonce trvalých obydlí na lesních pozemcích nebo v jejich bezprostřední blízkosti. V obou uvedených případech hrozí následné požadavky vlastníků (správců) uvedených nemovitých věcí na odkácení nebezpečných stromů nebo celých lesních porostů, jak se již běžně děje v současné době.

3) §14 odst. 2 – na konec odst. 2 doplnit větu:

„Účastníkem řízení je vždy též vlastník pozemku určeného k plnění funkcí lesa dotčeného záměrem, o němž je v řízení rozhodováno.“

Odůvodnění:

Tato připomínka je zásadní. Je zapotřebí umožnit, aby v řízení vedeném podle odstavce 2 mohl svá práva nově hájit i vlastník lesa dotčeného záměrem podle stavebního zákona, o němž je v řízení

rozhodováno, a to přinejmenším proto, že realizace většiny záměrů v lese a jeho ochranném pásmu má za následek vznik povinnosti strpět realizaci preventivních opatření proti škodám majícím původ v lese podle § 22 platného lesního zákona, popř. i povinnosti sám ochranná opatření realizovat jako součást obecné občanskoprávní prevence. Povinným souhlasem OSSL, popř. jiným aktem jiného orgánu zmíněného v odstavci 2, není právům vlastníků lesa zaručena účinná ochrana, jelikož orgány veřejné správy v řízení podle tohoto ustanovení sledují výlučně veřejnoprávní akceptovatelnost povolovaného záměru a soukromoprávní důsledky jeho realizace nijak nezohledňují. Jedině povinné účastenství vlastníka lesa v příslušném správním řízení zajistí do budoucna dostatečnou ochranu jeho zájmů.

4) § 14 odst. 3 – zachovat stávající formulaci:

„Každý, kdo zamýšlí provést liniovou stavbu, při níž se předpokládá trvalé nebo dočasné odnětí nebo omezení podle § 15 odst. 1, je povinen před zpracováním podkladů k vydání územního rozhodnutí vyžádat si u orgánu státní správy lesů informace o podmínkách vedení trasy přes lesní pozemky dotčené zamýšlenou stavbou.“

Odůvodnění:

Účelem tohoto ustanovení bylo zejména šetřit náklady projektantů nebo stavebníků na zpracování projektů liniových staveb. Zrušení tohoto ustanovení může vést v kontextu s navrhovanou změnou příslušného OSSL (stavební úřad) až k následné realizaci liniových staveb dle jednostranných představ stavebníků, bez jakékoliv možnosti ovlivnění trasy ze strany „standardního“ OSSL, resp. vlastníka lesa, a to i přes prokazatelně negativní vlivy této trasy na les.

5) §16 odst. 1 – vypustit následující formulaci:

„Pokud je důvodem odnětí nebo omezení záměr povolovaný podle stavebního zákona, rozhodne o odnětí nebo omezení stavební úřad rozhodnutím o návrhu na povolení záměru podle stavebního zákona.“

Odůvodnění:

Tato připomínka je zásadní. Návrh představuje naprosté popření smyslu rozhodnutí o odnětí a omezení, které je dlouhodobě vydáváno výlučně OSSL, a to právě proto, aby byla zaručena účinná ochrana rozlohy lesa jako národního bohatství a nenahraditelné složky životního prostředí. Realizace stavebních záměrů je nejčastějším důvodem odnětí plnění funkcí lesa a přenesení rozhodovací pravomoci na stavební úřady bude mít za následek významně vstřícnější přístup vůči žádostem o odnětí, a tedy i podstatné snížení intenzity ochrany.

Nově se navrhuje, aby o záboru (odnětí nebo omezení) lesa rozhodoval stavební úřad, který problematice lesa a lesního hospodaření vůbec nerozumí. Přitom v rámci řízení o odnětí se na základě příslušné prováděcí vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 77/1996 Sb. posuzuje např. i otázka náhrady škody vznikající vlastníkově lesa na lesních porostech a předpoklad zvýšených provozních nákladů, vyčísluje se poplatek za odnětí a schvaluje se návrh plánu rekultivace pozemků u dočasných záborů. Dále podle § 3 této vyhlášky mají OSSL mimo jiné posoudit rovněž důsledky případného záboru na plnění funkcí lesa. To vše na základě údajů lesního hospodářského plánu nebo lesní hospodářské osnovy a znaleckých posudků znalců z oboru Lesního hospodářství. Reálně tak může v praxi docházet k situacím, kdy vlastníka lesa nedostane za odnětí svého lesa ve prospěch plánované stavby adekvátní náhradu škody, dojde k trvalému znepřístupnění jeho lesního majetku, státu (SFŽP) nebo příslušné obci nebude uhrazen odpovídající poplatek za odnětí (blíže viz následující bod) nebo bude rozhodnuto o

nevhodným způsobu rekultivace znemožňujícím nebo zhoršujícím pokračující využití dotčeného pozemku k lesnímu hospodaření.

6) § 17 odst.1 – vypustit závěr následující formulace:

„Výši poplatku stanoví...nebo stavební úřad v rozhodnutí o povolení záměru podle stavebního zákona“.

Odůvodnění:

Tato připomínka je zásadní. Nově se navrhuje, aby o poplatku za odnětí rozhodoval orgán, který problematice hodnocení mimoprodukčních funkcí lesa, o kterou se v případě výpočtu poplatku za odnětí ve své podstatě jedná, vůbec nerozumí. Přitom stávající výpočet poplatku za odnětí využívá specifické vstupní veličiny (průměrná roční potenciální produkce lesů, průměrná cena dřeva na odvozním místě, faktor ekologické váhy lesa), jejichž správné zjištění a použití při výpočtu poplatku vyžaduje odborné znalosti z oblasti lesního hospodářství, kterými disponuje OSSL. Navržená změna lesního zákona je riziková i s ohledem na stávající znění § 17 odst. 2 písm. a) lesního zákona, podle něhož se poplatek nepředepisuje, jde-li o odnětí pro stavby sloužící hospodaření v lese. Pokud by byla navržená změna schválena, tak nelze vyloučit situace, že za stavby sloužící hospodaření v lesích mohou být v praxi vydávány např. i budoucí rekreační chaty, obdobně, jako jsme tomu byli svědky před rokem 1989.

7) § 47 odst. 1 písm. c) – vypustit formulaci:

„...c) stavební úřady,“

Odůvodnění:

Tato připomínka je zásadní. Navrhovaná změna je zcela nesystémová a neexistuje nikde v okolních státech. Jedná se o účelový zásah do současné ustálené struktury orgánů státní správy lesů (ministerstvo, kraj, obecní úřad obce s rozšířenou působností). Nezbytným následkem přijetí navrhované změny by byla podpora zájmů stavebníků na úkor funkcí lesů a jejich vlastníků, tj. významné oslabení intenzity ochrany rozlohy lesů jako nenahraditelné složky životního prostředí a zásobárny uhlíku na území ČR před umístováním nových stavebních záměrů. Návrh představuje nejzásadnější změnu principů kvantitativní ochrany lesů od roku 1852 (Císařský lesní patent).

8) § 48 odst. 1 písm d) – vypustit formulaci:

„... kromě případů kdy je důvodem odnětí nebo omezení záměr povolovaný podle stavebního zákona,“

Odůvodnění:

Tato připomínka je zásadní. Rozdělení kompetence k rozhodování o odnětí (omezení) lesních pozemků a o výši poplatků za něj v závislosti na jejich důvodu mezi dva úřady se zcela odlišnou věcnou (odbornou) náplní by přineslo nejednotnost (nekoordinovanost) rozhodovací praxe těchto úřadů s dopady na celkovou důvěryhodnost státní správy v ČR.

Zejména není jasné, jakým způsobem by byla zajištěna vzájemná komunikace a koordinace činnosti mezi jednotlivými úrovněmi OSSL. Např. si lze jen těžko představit metodické vedení stavebních úřadů ze strany nadřízených OSSL (krajů a MZe), které je jinak jednou z jejich zásadních činností.

9) Zachovat § 48 odst. 2 písm. c) – zachovat stávající formulaci:

„Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vydávají souhlas k vydání územního rozhodnutí, jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa do výměry 1 ha, pokud není příslušný kraj, a souhlas k vydání rozhodnutí o umístění stavby nebo využití území do 50 m od okraje lesa (§ 14 odst. 2),“

Odůvodnění:

Viz připomínka u bodu 2 (§ 14 odst. 2).

10) § 48a odst. 1 písm. b) – vypustit formulaci:

„...kromě případů, kdy je důvodem odnětí nebo omezení záměr povolovaný podle stavebního zákona,“

Odůvodnění:

Viz připomínka u bodu 8 (§ 48 odst. 1 písm. d/).

11) § 48 odst. 2 písm. c) – zachovat formulaci:

„c) vydává souhlas k vydání územního rozhodnutí, jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa těžbou nevyhrazených nerostů nebo jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa o výměře 1 ha a více,“

Odůvodnění:

Viz připomínky u bodu 2 (§ 14 odst. 2) a u bodu 4 (§ 14 odst. 3).

12) § 48 odst. 2 písm. f) – vypustit formulaci:

„nebo stavební úřad,“

Odůvodnění:

Viz připomínka u bodu 7 (§ 47 odst. 1 písm. c/).

13) § 48b – celý vypustit:

„Stavební úřady

(1) Stavební úřady rozhodnutím o návrhu na povolení záměru rozhodují o povoleních vydávaných podle tohoto zákona a nahrazují závazná stanoviska, stanoviska, vyjádření a jiné úkony vydávané podle tohoto zákona, pokud se týkají záměru povolovaného podle stavebního zákona.

(2) Stavební úřady podle odstavce 1

a) posuzují splnění podmínek pro souhlas s povolením záměrů, jimiž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa a pozemky do vzdálenosti 50 m od okraje lesa (§ 14 odst. 2),

b) rozhodnutím o návrhu na povolení záměru rozhodují o odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa nebo o omezení jejich využívání pro plnění funkcí lesa a o výši poplatků za odnětí (§ 17 odst. 1), pokud je důvodem odnětí nebo omezení záměr povolovaný podle stavebního zákona,“

Odůvodnění

Tato připomínka je zásadní. Ve vazbě na návrh nového stavebního zákona se předpokládá založení nového (samostatného) orgánu státní správy stojícího mimo současný systém veřejné správy charakterizovaný spojeným modelem státní správy a samosprávy. Přitom v minulosti byly podobné návrhy na vznik samostatných správních úřadů (včetně úřadů lesodohledacích) odmítány právě s odkazem na současný systém veřejné správy ČR.

Zařazení stavebních úřadů mezi orgány státní správy lesů je zcela nesystémové a neexistuje nikde v okolních státech. Nezbytným následkem přijetí navrhované změny by bylo významné oslabení intenzity ochrany rozlohy lesů jako nenahraditelné složky životního prostředí a zásobárny uhlíku na území ČR před umístováním nových stavebních záměrů. Návrh představuje nejzásadnější změnu principů kvantitativní ochrany lesů od roku 1852 (Císařský lesní patent).

V hodnocení dopadů regulace (RIA) je uváděn „pouhý“ přesun agendy z územních samospráv na státní správu bez jakéhokoliv navýšení prostředků, tj. celkově neutrální dopad na státní rozpočet. To se však jeví jako nereálné, vznik samostatných úřadů s novými kompetencemi stejně jako v jiných případech nutně musí vést k personálnímu a materiálnímu posílení současných stavebních úřadů.

14) § 49 odst. 3 písm. e) – zachovat formulaci:

„vyjadřuje se k návrhům tras celostátních a tranzitních liniových staveb a jejich součástí,“

Odůvodnění:

Viz připomínka u bodu 4 (§ 14 odst. 3).

S úctou

Ing. František Kučera
předseda SVOL